

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința inculpaților

Pușcaș Maxim xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx
și

Melenciuc Olesea xxx, născută la xxx, originară și domiciliată în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.12.2018 - 25.01.2019;

Instanță de apel: 12.03.2020 - 27.05.2020;

Instanță de recurs: 11.08.2020 - 30.03.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2019, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Pușcaș Maxim, în baza art.art.42 alin.(3), 186 alin.(5) Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită în privința lui *Pușcaș Maxim* a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

Melenciuc Olesea, în baza:

- art.245¹⁰ alin.(2) Cod penal, la amendă în mărime de 1 012,5 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

- art.art.42 alin.(2), 186 alin.(5) Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită în privința lui *Melenciuc Olesea* a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpații *Pușcaș Maxim* și *Melenciuc Olesea* în sumă de 1 550,30 lei, s-a respins ca

fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt, că în perioada anilor 2017-2018, **Pușcaș Maxim**, aflându-se în diverse locuri nestabilite, având rolul de organizator, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Melenciuc Olesea, care a activat în calitate de ofițer bancar al BC „Moldindconbank” SA, cu sediul amplasat în mun. Chișinău, str. Armenească, 38 și cu Parasciuc Chiril, având scop de cupiditate, acționând intenționat în vederea sustragerii pe ascuns a bunurilor altor persoane, a determinat-o pe cet. Melenciuc Olesea, să-i transmită informația detaliată cu privire la contul bancar nr.xxx al deponentei băncii comerciale menționate, Prodan Zinovia xxx, a.n. xxx și cu privire la conturile bancare nr.xxx și nr. xxx ale deponentului Polomoșnîh Mihail xxx, a.n.xxx, date pe care Pușcaș Maxim le-a transmis lui Parasciuc Chiril.

Ulterior, la 21.05.2018, Parasciuc Chiril, la solicitarea organizatorului Pușcaș Maxim, s-a prezentat la sediul central al BC „Moldindconbank” SA, situat pe str. Armenească, 38, mun. Chișinău, unde prin prezentarea unui buletin fals ce conținea datele pe numele persoanei inventate - Reaboșapca Constantin, a.n.xxx, precum și a unei procuri false eliberate pe numele Reaboșapca Constantin, din numele cet. Prodan Zinovia, documente falsificate în circumstanțe necunoscute, sub pretextul închiderii contului bancar cu nr. xxx, deschis pe numele cet. Prodan Zinovia, neavând de fapt împuterniciri legale de la ultima de a gestiona cu contul său, la 05.06.2018 a retras mijloace bănești în numerar în sumă de 213.347,06 lei MDL, echivalentul sumei de 10 725 Euro, ce se aflau în contul bancar al cet. Prodan Zinovia, pe care i-a transmis lui Pușcaș Maxim, astfel cauzând părții vătămate BC „Moldindconbank” SA, daune materiale considerabile în proporții mari.

În continuare, la 09.07.2018 Parasciuc Chiril, la solicitarea organizatorului Pușcaș Maxim, s-a prezentat la sediul central al BC „Moldindconbank” SA, situat pe str. Armenească, 38, mun. Chișinău, unde prin prezentarea unui buletin fals ce conținea datele pe numele persoanei inventate - Polomoșnîh Igor, a.n.xxx, precum și a unei procuri false eliberate pe numele Polomoșnîh Igor, din numele lui Polomoșnîh Mihail, documente falsificate în circumstanțe necunoscute, sub pretextul închiderii conturilor bancare cu nr.xxx și xxx, deschise pe numele cet. Polomoșnîh Mihail, neavând de fapt împuterniciri legale de la ultimul de a gestiona cu conturile sale, a avut intenția să retragă, la 19.07.2018, mijloace bănești în numerar în sumă de 3 832, 34 dolari SUA și 4 553, 70 Euro, echivalentul sumei de 152 110, 71 lei MDL, ce se aflau în conturile bancare ale lui Polomoșnîh Mihail, însă din cauze independente de voința făptuitorilor infracțiunea nu și-a produs efectul.

Tot Pușcaș Maxim, pe parcursul anilor 2017 - 2018, aflându-se în diverse locuri nestabilite, având rolul de organizator, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Melenciuc Olesea, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a determinat-o pe Melenciuc Olesea să creeze la 16.01.2017 și respectiv la 29.01.2018, două conturi bancare în Euro cu nr.xxx și nr.xxx, pe numele cet. Mihail Corețchi, a.n.01.01.1997, unul dintre care fără știrea și participarea fizică a ultimului, pe care cet. Melenciuc Olesea la solicitarea lui Pușcaș Maxim, le alimenta ilegal cu diverse sume bănești sustrate din casa operațională a BC „Moldindconbank” SA, iar cardurile bancare legate de aceste conturi, fiind transmise lui Pușcaș Maxim de către Mihail Corețchi și Melenciuc Olesea, erau utilizate de către Pușcaș Maxim, care a sustras pe ascuns mijloace financiare în sumă

de 24 950 Euro, atât prin retragerea mijloacelor bănești în numerar la diverse bancomate, cât și nemijlocit din conturile bancare prin intermediul lui Mihail Corețchi.

Tot Pușcaș Maxim, având rolul de organizator, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Melenciuc Olesea, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, la indicația lui Pușcaș Maxim, Melenciuc Olesea aflându-se în incinta instituției bancare BC „Moldindconbank” SA, cu sediul amplasat în mun. Chișinău, str. Armenească 38, acționând intenționat, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a închis neîntemeiat și ilegal două depozite bancare, fără careva acte sau împuterniciri de la deținătorii legali ai depozitelor și anume, în luna aprilie 2018 a închis contul bancar cu nr. xxx, deschis pe numele cet. Zubatii Alexandr, sustrăgând suma de 6 907,42 Euro, iar la data de 29.05.2018 a închis contul bancar cu nr.23112840863026, deschis pe numele cet. Irec Sultanov, a.n.xxx, sustrăgând suma de 3 000 dolari SUA, mijloace bănești pe care integral le-a transmis lui Pușcaș Maxim.

În așa mod, prin acțiunile sale intenționate, Pușcaș Maxim a organizat sustragerea din conturile deponenților BC „Moldindconbank” SA și din casa operațională a băncii comerciale menționate, mijloace bănești în sumă totală de 42 582, 42 Euro și 3 000 dolari SUA, ceea ce la momentul săvârșirii infracțiunii potrivit cursului oficial de schimb al BNM, constituiau suma de 922 477,70 lei MDL, astfel cauzând BC „Moldindconbank” SA daune materiale considerabile, în proporții deosebit de mari.

În perioada anilor 2017-2018, **Melenciuc Olesea**, activând în calitate de ofițer bancar al BC „Moldindconbank” SA, aflându-se în incinta instituției bancare menționate, cu sediul amplasat în mun. Chișinău, str. Armenească 38, acționând intenționat, având scopul divulgării ilicite și utilizării informației ce constituie secret bancar, care i-a fost încredințată și i-a devenit cunoscută această informație în virtutea atribuțiilor deținute, fără consimțământul proprietarului informației, utilizând în activitatea sa de serviciu sistemele și rețelele informatice ale BC „Moldindconbank” SA, contrar prevederilor art.22 alin.(1) din Legea instituțiilor financiare, nr. 550-XIII din 21.07.1995, care prevede că „Secret bancar constituie orice informație referitoare la persoana, la bunurile, la activitatea, la afacerea, la relațiile personale sau de afaceri ale clienților băncii, la conturile clienților (solduri, rulaje, operațiuni derulate), la tranzacțiile încheiate de clienți, precum și altă informație despre clienți, care i-a devenit cunoscută băncii”, altor acte normative în vigoare, precum și contrar regulamentelor interne ale BC „Moldindconbank” SA, a divulgat ilicit și transmis lui Pușcaș Maxim, iar acesta la rândul său a transmis lui Parasciuc Chiril, informația detaliată cu privire la contul bancar nr.xxx al deponentei băncii comerciale menționate, Prodan Zinovia xxx, a.n.xxx și cu privire la conturile bancare nr. xxx și nr. xxx ale deponentului Polomoșnih Mihail xxx, a.n.xxx.

Ulterior, la 21.05.2018, Parasciuc Chiril, la solicitarea organizatorului Pușcaș Maxim, s-a prezentat la sediul central al BC „Moldindconbank” SA, situat pe str. Armenească 38, mun. Chișinău, unde prin prezentarea unui buletin fals ce conținea datele pe numele persoanei inventate - Reaboșapca Constantin, a.n.xxx, precum și a unei procuri false eliberate pe numele Reaboșapca Constantin, din numele cet. Prodan Zinovia, documente falsificate în circumstanțe necunoscute, sub pretextul închiderii contului bancar cu nr. xxx, deschis pe numele cet. Prodan Zinovia, neavând de fapt

împuterniciri legale de la ultima de a gestiona cu contul său, a determinat angajații băncii să-i elibereze, la 05.06.2018, mijloace bănești în numerar în sumă de 213.347,06 lei MDL, echivalentul sumei de 10 725 Euro, ce se aflau în contul bancar al cet. Prodan Zinovia, pe care i-a transmis lui Pușcaș Maxim, astfel cauzând părții vătămate BC „Moldindconbank” SA, daune materiale considerabile în proporții mari.

În continuare, la 09.07.2018 Parasciuc Chiril, la solicitarea organizatorului Pușcaș Maxim, s-a prezentat la sediul central al BC „Moldindconbank” SA, situat pe str. Armenească 38, mun. Chișinău, unde prin prezentarea unui buletin fals ce conținea datele pe numele persoanei inventate - Polomoșniș Igor, a.n.xxx, precum și a unei procuri false eliberate pe numele Polomoșniș Igor, din numele lui Polomoșniș Mihail, documente falsificate în circumstanțe necunoscute, sub pretextul închiderii conturilor bancare cu nr. xxx și xxx, deschise pe numele cet. Polomoșniș Mihail, neavând de fapt împuterniciri legale de la ultimul de a gestiona cu conturile sale, a avut intenția să determine angajații băncii să-i elibereze, la 19.07.2018, mijloace bănești în numerar în sumă de 3 832, 34 dolari SUA și 4 553, 70 Euro, echivalentul sumei de 152 110, 71 lei MDL, ce se aflau în conturile bancare ale lui Polomoșniș Mihail, însă din cauze independente de voința făptuitorilor infracțiunea nu și-a produs efectul.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe inculpatul Pușcaș Maxim de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.art.42 alin.(3), 186 alin.(5) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Inculpata Melenciuc Olesea să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.245¹⁰ alin.(2) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu ispășirea acesteia în penitenciar pentru femei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita o anumită activitate ce ține de administrarea mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani, precum și de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.186 alin.(5) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar pentru femei. Iar, în ordinea art.84 Cod penal, prin cumulul parțial, a stabili pedeapsa definitivă sub formă de 5 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea acesteia în penitenciar pentru femei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita o anumită activitate ce ține de administrarea mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani.

A încasa în mod solidar de la inculpații Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea cheltuielile judiciare în sumă de 1 550,30 lei.

În motivarea apelului a invocat următoarele aspecte:

- sentința este contestată de către procuror pe motivul blândeții pedepsei, fiind solicitată aplicarea în privința inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea a pedepsei cu închisoare pe un termen de 8 ani și, respectiv - 5 ani 6 luni;

- acuzarea a invocat că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiunea comisă;

- indiferent de faptul că, conform art.16 Cod penal, infracțiunea de bază incriminată inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea face parte din categoria infracțiunilor grave, gradul de pericol social pe care-l prezintă aceștia se deduce anume din atitudinea lor față de infracțiunea săvârșirea căreia li s-a incriminat, precum și de personalitatea acestora;

- examinând chestiunea ce ține de cheltuielile judiciare, prima instanță neîntemeiat le-a respins.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Puscas Maxim recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(3), 186 alin.(5) Cod penal, pedeapsa aplicată cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani 8 (opt) luni, în conformitate cu art.90 Cod penal se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, obligându-l ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

- Melenciuc Olesea recunoscută vinovată în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.245¹⁰ alin.(2), 42 alin.(2), 186 alin.(5) Cod penal pedeapsa aplicată cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani 8 (opt) luni, în conformitate cu art.90 Cod penal se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, obligând-o ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

În rest, sentința s-a menținut.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a constatat că, acțiunile infracționale ale inculpatului Pușcaș Maxim întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(3), 186 alin.(5) Cod penal, iar acțiunile infracționale ale inculpatei Melenciuc Olesea întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.art.245¹⁰, 42 alin.(2), 186 alin.(5) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte, de către părțile la proces.

4.2. Verificând soluția primei instanțe în partea individualizării pedepsei penale în privința inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a notat că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este

suficientă pentru restabilirea echitației sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că, inculpații Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, au solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-au căit de cele comise, anterior inculpații nu au fost judecați. La fel, instanța de apel a constatat că inculpata Melenciuc Olesea, anterior concedierii din funcția deținută în cadrul BC „Banca de Economii” SA nu a avut careva abateri sau sancțiuni disciplinare, în prezent este încadrată în câmpul muncii.

Instanța de apel a evidențiat că, după caracterul și gradul prejudiciul al faptei, infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(5) Cod penal, în conformitate cu art.16 alin.(4) Cod penal, se califică ca infracțiune „gravă”, pentru care legea penală prevede sancțiunea sub formă de închisoare de la 7 la 12 ani.

În conformitate cu art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.245¹⁰ alin.(2) Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, pentru care legea penală prevede sancțiunea sub formă de amendă în mărime de la 1 350 la 3 350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Totodată, instanța de apel în acord cu prevederile art.76 Cod penal pentru inculpații Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea a reținut circumstanțele atenuante - recunoașterea vinei, căința sinceră, restituirea integrală a prejudiciului.

În conformitate cu prevederile art.77 Cod penal, careva circumstanțe agravante în privința inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea, nu au fost constatate.

Instanța de apel reiterând prevederile art.art.61, 75 Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, analizând soluția primei instanțe privind individualizarea pedepsei penale în privința inculpaților sub aspectul stabilirii pedepsei principale, prin prisma argumentelor de apel invocate de acuzatorul de stat și raportate la prevederile legale atestă că, prima instanță a aplicat inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea o pedeapsă individualizată în conformitate cu prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, prin reducerea limitelor de pedeapsă în conformitate cu prevederile alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, respectiv, instanța de fond a aplicat o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă, așa cum ansamblul circumstanțelor atenuante și a aspectelor pozitive ce caracterizează personalitatea inculpaților în speța dată prevalează, or, inculpații au recunoscut vina și au solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, s-au căit sincer de cele comise, au recuperat integral prejudiciul, careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

De asemenea, instanța de apel nu consideră ca fiind întemeiată, legală și echitabilă solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea inculpatului Pușcaș Maxim a unei pedepse sub formă de 8 ani închisoare (limita maximă a pedepsei, prin reducerea în conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod procedură penală), iar inculpatei Melenciuc Olesea a pedepsei principale sub formă de 1 an închisoare, respectiv, 5 ani închisoare, fiind apreciată în cele din urmă ca o pedeapsă prea aspră în situația în care

acuzatorul de stat nu a făcut referire la careva circumstanțe care caracterizează negativ personalitatea inculpaților sau care ar agrava în mod considerabil răspunderea penală a acestora.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea inculpatei Melenciuc Olesea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.245¹⁰ alin.(2) Cod penal a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, deoarece instanța de apel nu a stabilit incidența nici unui temei de a agrava pedeapsa penală, în acest sens, a indicat că inculpata a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei penale în privința inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea, sub aspectul executării acesteia, instanța de apel apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpaților, luând în considerare în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, atestă că prima instanță corect a aplicat în privința inculpaților prevederile art.90 Cod Penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Or, instanța de apel nu a reținut careva temeiuri de a considera că izolarea inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea de societate este o măsură echitabilă și imperativ de a fi aplicată, în acest sens, acuzatorul de stat nu a făcut referire la careva circumstanțe pertinente ale cauzei sau ale personalității inculpaților, în baza cărora să fie constatată necesitatea excluderii prevederilor art.90 Cod penal.

Instanța de apel a explicat că, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

În continuare, instanța de apel apreciind soluția instanței de fond în partea ce ține de stabilirea termenului de probațiune de 2 ani în privința inculpatului Pușcaș Maxim și pe un termen de 1 an în privința inculpatei Melenciuc Olesea, a stabilit că acesta este insuficient, care nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale, or, pe durata termenului de probațiune fixat, inculpații prin respectarea condițiilor probațiunii urmează să îndreptățească încrederea ce li s-a acordat.

Astfel, în temeiul art.90 alin.(1), (6) Cod penal, instanța de apel ținând cont de faptul că inculpații Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea anterior nu au fost atrași la răspundere penală, careva circumstanțe care să caracterizează negativ personalitatea inculpaților în cadrul ședințelor de judecată nu au fost reținute, consideră că izolarea inculpaților de societate nu este o măsură echitabilă și necesară într-o societate democratică, or, izolarea inculpaților de societate în aceste împrejurări nu ar fi în concordanță cu scopul legii penale de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea inculpaților.

Așadar, inculpatului Pușcaș Maxim recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(3), 186 alin.(5) Cod penal, pedeapsa cu

închisoare pe termen de 4 (patru) ani 8 (opt) luni, în conformitate cu art.90 Cod penal se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, obligându-l ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

Inculpatei Melenciuc Olesea recunoscută vinovată în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.245¹⁰ alin.(2), 42 alin.(2), 186alin.(5) Cod penal, pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani 8 (opt) luni, în conformitate cu art.90 Cod penal se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, obligând-o ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

În această ordine de idei, instanța de apel a concluzionat că, pedeapsa stabilită sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei este legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, respectiv, această solicitarea a acuzatorului de stat a fost respinsă, ca fiind nefondată.

Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat privind stabilirea pedepsei în privința inculpatei Melenciuc Olesea în conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a apreciat-o ca nefondată, în speță, inculpatei Melenciuc Olesea pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.245¹⁰ alin.(2), 42 alin.(2), 186 alin.(5) Cod penal, i-au fost stabilite pedepse principale sub formă de amendă, respectiv, sub formă de închisoare, iar potrivit alin.(2) art.87 Cod penal, celelalte pedepse cumulate cu închisoarea se execută de sine stătător.

Totodată, Colegiul penal a reținut și faptul că, inculpata Melenciuc Olesea a achitat amenda aplicată ca sancțiune pentru infracțiunea prevăzută de art.art.245¹⁰ alin.(2) Cod penal, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului anexat la materialele cauzei;

4.3. Prin cererea de apel formulată de acuzatorul de stat, sentința primei instanțe este contestată și în partea soluționării chestiunii referitor la cheltuielile de judecată, în acest sens s-a solicitat de a încasa, în mod solidar, din contul inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare suma totală de 1 550,30 lei.

Reiterând prevederile art.art.227, 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a relevat că cheltuielile judiciare în sumă de 1 550,30 lei, solicitate de către acuzatorul de stat de a fi încasate din contul inculpaților se referă la cheltuieli ce țin de salariul procurorului – 1 333,17 lei, consumabile (hârtie, copiator) - 226,13 lei. Astfel, instanța de apel a apreciat ca nefondată cerința acuzatorului de stat privind încasarea în mod solidar din contul inculpaților a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 550,30 lei, or, cheltuielile solicitate de acuzatorul de stat reprezintă cheltuieli obișnuite, suportate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, nefiind generate de comportamentul inculpatului pe durata urmăririi penale.

Instanța de apel a reținut că cheltuielile solicitate de acuzatorul de stat nu sunt prevăzute la art.227 Cod procedură penală, nefiind astfel temeinic de a stabili obligația de compensare a acestor cheltuieli în sarcina inculpaților. Or, normele legale citate supra nu prevede în calitate de cheltuieli judiciare salariul procurorului, precum

și cheltuielile pentru consumabile cum ar fi hârtie, copiator, etc.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului acuzarea a invocat că, instanța de apela a individualizat pedepsele inculpaților, contrar prevederilor legale, dar și alegerea modalității de executare a pedepsei numite în privința acestora (suspendarea condiționată a executării ei).

A notat că, deși procurorul apelant a solicitat prin cererea sa de apel înăsprirea pedepselor penale numite în sarcina inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea, instanța de apel nu s-a pronunța motivat asupra argumentelor invocate în acest sens de către procurorul apelant, solidarizându-se pe această dimensiune cu prima instanță.

Acuzarea de stat a reținut că din economia de argumente invocate de către instanța de apel în sprijinul soluției date de către prima instanță pe dimensiunea individualizării pedepsei penale numite inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea, partea descriptivă a deciziei conține argumente care se contrazic reciproc. Consideră că expunerea contradictorie asupra chestiunilor abordate de către procurorul apelant în cererea sa de apel echivalează de asemenea cu nerezolvarea fondului apelului iar hotărârea respectivă nu corespunde criteriilor de legalitate, inclusiv din punct de vedere a întocmirii unui act judiciar.

A enunțat că, atât prima instanță dar și cea de apel nu au argumentat necesitatea aplicării în privința ambilor inculpați, cel puțin pentru capătul de acuzare prevăzut la art.186 alin.(5) Cod penal a pedepsei la limita minimă recalculată urmare a acceptării examinării cauzei penale în procedură simplificată, considerând necesar în acest sens doar să invoce circumstanțele atenuante pe care acuzarea de stat nu le neagă, fără însă a aplica la caz prevederile art.78 alin.(1) lit. a) Cod penal (efectele circumstanțelor atenuante).

Acuzarea a indicat că, potrivit opiniilor doctrinare dar și practicii vaste formate și/sau aprobate de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care instanța de judecată a constatat circumstanțe atenuante și a redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Într-o altă ordine de idei, acuzarea de stat consideră că modalitatea de executare a pedepsei închisorii aleasă de către prima instanță (prin suspendarea condiționată a executării ei) în privința inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea și acceptată de către cea de apel nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, impactul social al ei și nu în ultimul rând comportamentul inculpaților în timpul săvârșirii infracțiunii, având în vedere faptul că acestea nu au realizat la momentul evenimentelor pericolul social pe care îl comportă faptele lor, nu au considerat la momentul derulării evenimentelor faptele săvârșite ca fiind reprobabile.

A opinat că, judecând după atitudinea potrivnică a inculpaților Pușcaș Maxim și Melenciuc Olesea față de regulile firești de comportament social manifestat la momentul evenimentelor (au sustras mijloace financiare dintr-o instituție bancară, prin fraudarea datelor confidențiale ale deponenților), nu v-or fi în stare să-și facă concluziile necesare de pe urma condamnării cu suspendarea condiționată a

executării pedepsei închisorii.

Într-o altă ordine de idei, acuzarea de stat a reținut că instanța de apel, neîntemeiat s-a solidarizat cu soluția dată de către prima instanță pe dimensiunea cumulării pedepselor pentru concurs real de infracțiuni în cazul inculpatei Melenciuc Olesea și în acest sens a admis aceiași eroare de drept pe care a admis-o instanța de fond.

Totodată, acuzarea consideră că prima instanță a acționat contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, din conținutul căreia rezultă că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, iar instanța de apel a tolerat această eroare de drept.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință avocatul Condurari Andrian în numele inculpatei Melenciuc Olesea, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, deoarece instanța de apel just a individualizat pedeapsa inculpatei Melenciuc Olesea.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este neîntemeiat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Din textul recursului, se constată că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui

vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, adică și dispozițiile art.90 Cod penal.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpaților pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, a fost respectată reducerea limitei de pedeapsă în conformitate cu prevederile alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de aspectele pozitive care caracterizează personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost judecați, au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, au solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-au căit de cele comise, au restituit integral prejudiciul cauzat, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În continuare, Colegiul penal lărgit respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii.

Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Conform alin.(1) art.90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în

hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin.(4) al aceleiași norme nu împiedică de a fi aplicate și în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni grave.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal lărgit atestă că, cauza a fost judecată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală și respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunilor, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpaților, instanța de apel a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite, care ca mijloc de individualizare a pedepsei conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

La caz, Colegiul penal lărgit apreciază drept neîntemeiate argumentele acuzatorului de stat precum că, „atât prima instanță dar și cea de apel nu au argumentat necesitatea aplicării în privința ambilor inculpați a pedepsei la limita minimă recalculată urmare a acceptării examinării cauzei penale în procedură simplificată, fără însă a aplica la caz prevederile art.78 alin.(1) lit. a) Cod penal (efectele circumstanțelor atenuante). Or, instanța de recurs ordinar nu a stabilit incidența nici unui temei de a agrava pedeapsa penală a inculpaților, individualizată de către instanța de apel.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art.90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunilor prevăzute în alin.(1) și alin.(4) art.90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță.

O altă condiție prevăzută expres în alin.(1) art.90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Instanța de recurs ordinar subliniază că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri.

Reieșind din conținutul deciziei, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel întemeiat a concluzionat despre menținerea sentinței în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, luând în vedere faptul că inculpații au comis pentru prima dată o infracțiune, este prezentă căința sinceră și restituirea prejudiciului cauzat, a conștientizat gravitatea infracțiunii săvârșite.

Suplimentar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, acuzatorul de stat nu a făcut referire la careva circumstanțe pertinente ale cauzei sau ale personalității inculpaților,

în baza cărora să fie constatată necesitatea excluderii prevederilor art.90 Cod penal.

În continuare, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei stabilite inculpaților, este în raport cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Mai mult, Colegiul penal lărgit mai amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită; comportarea sinceră în cursul procesului, ceea ce în cauza deferită judecății s-a constatat.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;

- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

La caz, așa cum rezultă din textul deciziei pronunțate de instanța de apel, aceasta a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpaților menționând că aceștia se poate corecta fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce se consideră de către instanța de recurs drept o concluzie justificată.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art.4 Cod penal, cât și prevederile art.61 alin.(2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpați, iar instanța de apel just a conchis de a aplica în privința acestora prevederile art.90 Cod penal, fiindu-le suspendată condiționat executarea pedepsei pentru o perioadă de probațiune.

Totodată, Colegiul penal lărgit respinge argumentul recurentului prin care se susține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece acesta nu a indicat asupra cărora anume motive invocate în apel instanța nu s-a expus, or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994,

pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de acuzatorul de stat, ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar urmând a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința inculpaților *Pușcaș Maxim xxx* și *Melenciuc Olesea xxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 mai 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Guzun Ion